

WOMAN *the making of...*

Liedteksten bij het recital door

**Lilian Farahani, sopraan en
Maurice Lammerts van Bueren, piano**

19 september 2021

St. Muziekkamer Assen

Programma:

<u>Componist</u>	<u>Tekstdichter</u>	<u>Compositie</u>
Richard Strauss	Karl Joseph Simrock	Drei Lieder der Ophelia
Jake Heggie	Philip Littell	Eve-Song
Maurice Ravel	Tristan Klingsor	Shéhérazade
Astor Piazzolla	Horacio Ferrer	Chiquilín de Bachín
Astor Piazzolla	Horacio Ferrer	Yo soy María de Buenos Aires
Ariel Ramírez	Felix Luna	Alfonsina y El Mar

Richard Strauss, Drei Lieder der Ophelia, op. 67 (1918)

Tekst: Karl Joseph Simrock, naar Shakespeare's Hamlet

1. Wie erkenn' ich mein Treulieb

Vor andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandalschuh'n.

Er ist tot und lange hin,
Tot und hin, Fräulein.
Ihm zu Häupten grünes Gras,
Ihm zu Fuß ein Stein. O, ho!

Auf seinem Bahrtuch, weiß wie Schnee,
Viel liebe Blumen trauern:
Sie gehn zu Grabe naß, o weh,
Vor Liebesschauern.

2. Guten Morgen, 's ist Sankt Valentinstag

So früh vor Sonnenschein
Ich junge Maid am Fensterschlag
Will euer Valentin sein.

Der junge Mann tut Hosen an,
Tät auf die Kammertür
Ließ ein die Maid, die als Maid
Ging nimmermehr herfür.

Bei Sankt Niklas und Charitas,
Ein unverschäm't Geschlecht!
Ein junger Mann tut's wenn er kann,
Fürwahr, das ist nicht recht.

Sie sprach: Eh' ihr gescherzt mit mir,
Verspracht ihr mich zu frei'n.
Ich bräch's auch nicht, bei'm Sonnenlicht!
Wär'st du nicht kommen herein.

3. Sie trugen ihn auf der Bahre bloss

Leider ach leider den Liebsten!
Manche Träne fiel in des Grabes Schoß:
Fahr' wohl, meine Taube!

Mein junger frischer Hansel ist's der mir gefällt,
Und kommt er nimmermehr?
Er ist tot, o weh!
In dein Todbett geh,
Er kommt dir nimmermehr.

Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt wie Flachs dazu:
Er ist hin, er ist hin,
Kein Trauern bringt Gewinn:
Mit seiner Seele Ruh!

Und mit allen Christenseelen! darum bet' ich!—
Gott sei mit euch.

How shall I know my true love

From others now?
By his cockle hat and staff
And his sandal shoes.

He is dead and long gone,
Dead and gone, lady!
At his head green grass,
At his feet a stone. O, ho!

On his shroud white as snow
Many sweet flowers mourn.
They'll go wet to the grave, alas,
Wet with love's showers.

Goodmorning, it's St Valentine's Day,

So early before sunrise.
I, young maid at the window,
Shall be your Valentine.

The young man put trousers on,
Opened up the chamber door,
Let in the maid who as a maid
Departed nevermore.

By St Nicholas and Charity,
What a shameless breed!
A young man does it when he can,
Which is, forsooth, not right.

She said: before you trifled with me,
You promised to marry me.
I'd not, by sunlight! have broken my word,
If you had not come in.

They carried him naked on the bier,

Alas, alas, the dear one!
Many a tear dropped in the grave—
Farewell, farewell, my dove!

My young fresh Johnnie it is
I love—and will he come never more?
He is dead, ah woe!
To your deathbed go,
He will come to you never more.

His beard was white as snow,
His head was like flax.
He is gone, he is gone,
Nothing comes of mourning:
May his soul rest in peace

With all Christian souls! That is my prayer!
God be with you.

Jake Heggie, Eve-Song (1995)

Tekst: Philip Littell

1. My Name

Eve, Eve, must be the sound I made
as I was being made.

Eve. Eve. Eve.

Out I came, made up by a couple of men.

Old man made me out of Adam's rib...

Oh, did he?

God made Adam

God made Adam

God

Adam

God

Damn it!

My children are going to know who their mother is.

Eve.

Mad bad Eve the amnesiac,

Eve, Eve the nymphomaniac,

ME!

Was young man Adam completely unconscious
as I was manufactured?

Did he groan and whimper EVE as I slipped out?

Did God mutter EVE as he slapped me into shape?

Did I scream EVE at the inevitable rape?

Or was EVE the last breath shaped into a sound

by my mother's mouth as I came out?

I was too little to save her or remember anything about her...

Eve.

What are they trying to tell me with their stories?

I am allowed no clothing.

I am allowed no shame.

I have nothing to wear but my beautiful hair,

My body, my face, and MY NAME.

Eve.

2. Even

in the evening I am at peace.

in the evening I hear ev'rything more clearly
ev'rything

to the hearer all the world does sing

with a ringing and a quickening

overhead the birds wheel and turn

overhead the setting sun

reddening no longer burns

at the water's edge a wind brushes by me

with a susurration:

grass and leaves

flowers glow against the dark'ning trees

eyesight and the light both go

ev'ry evening the forest darkens

in the evening my senses sharpen

I have no peace at night

I have no peace at night

3. Good

Good Morning Whoever you are.
Good Morning. Do you have a name yet?
Let me name you.
It must be the right name
So I don't Forget.
What Shall I name you?
What *Is* your name?
I have not Eaten yet.
Are you slow?
Are you fleet?
Are you obedient?
Are you Good to eat?
Mm..
Almost Ev'rything is good to eat.
Good morning.
If I could I would eat the world
Because it's Good.
Mm.

4. Listen

It's entire body ripples back and forth like a sentence,
fascinating.

Do you want to be like God?
Do you want to be like God?

How do you mean?
Be old and have a penis?
I don't think so.

Do you want to be like God?
Do you want to be like God?
You know what I mean.

Yes. I do.
My entire body ripples up and down like a story.
I am listening.

5. Snake

Snake, is it true
About the fruit?
My intuition tells me what you say about this fruit is true.
I'd like to find out, snake.
I'd love to know.
Go ahead in front of me
Where I can see you.
I will follow you.
Oh!
The snake is in the tree.
Where I cannot see him.
He is now the color of Shadows.
Very few things are
As visible as I am
When I'm clean.
When a thing is visible,
It always mean that the thing,

The tree frog, or that fruit,
means to be seen.

Visibility's

A warning

or

An invitation

And it never tells you

Which.

What's visible will either

Feed you,

Mate with you,

Or kill you.

Either way you gain

Experience.

Here goes.

Sweet.

Sour.

Salty.

Bitter.

And the taste of air,

Of rottenness,

Earth,

And water.

Now I know.

6. Woe to Man

Woe to man

Woe to man

What can a man expect?

What can a man expect?

Think of all the riches, gifts,

Woman brings in her train,

Oh,

Besides her obvious diff'rences

(Inside out below the waist,

Bigger breasts, smaller brain)...

Can you think of any?

Anything?

Anything?

She is nothing

But trouble

Oh nothing but trouble.

Nothing.

Nothing.

She is no thing.

Ah!

You haven't lived until

A man has said that to you.

Woman

Because she was born of man.

Woe to man

Because he is born of woman.

La da dee da dum.

La da dee da da dum.

La la da deed um da.

Ah.

7. The Wound

The wound
Reopened
Opens the tomb
Her womb
Quickens
The woman
Sickens
And hungers
Hugely
The world in her belly
The sky in her head
Limbs heavy
She swells
She swells
A drop of water
Will not hold
Let it go
Let go
Let go
Not yet
Not yet
The new-formed baby
Will not let me
Let it go
Just yet.
What is already
In that head?
Forget. Forget.
Forget. Forget.

8. The Farm

As I recollect
It was more like a farm
Than a garden.
We all worked.
It was a nice farm.
Trees.
Ev'rything grew.
Good soil
And plenty of water.
No, it didn't rain,
We lived by the rivers.
The Tigris and the Euphrates.
You might say
That's where it all started.

Maurice Ravel, Shéhérazade (1904)

Tekst: Tristan Klingsor (vertaling JCdL)

1. Asie

Asie, Asie, Asie.

Vieux pays merveilleux des contes de nourrice
Où dort la fantaisie comme une impératrice
En sa forêt tout emplit de mystère.

Asie,

Je voudrais m'en aller avec la goëlette
Qui se berce ce soir dans le port
Mystérieuse et solitaire
Et qui déploie enfin ses voiles violettes
Comme un immense oiseau de nuit dans le ciel d'or.

Je voudrais m'en aller vers des îles de fleurs
En écoutant chanter la mer perverse
Sur un vieux rythme ensorceleur.
Je voudrais voir Damas et les villes de Perse
Avec les minarets légers dans l'air.

Je voudrais voir de beaux turbans de soie
Sur des visages noirs aux dents claires;
Je voudrais voir des yeux sombres d'amour
Et des prunelles brillantes de joie
En des peaux jaunes comme des oranges;
Je voudrais voir des vêtements de velours
Et des habits à longues franges.

Je voudrais voir des calumets entre des bouches
Tout entourées de barbe blanche;
Je voudrais voir d'âpres marchands aux regards
louches,
Et des cadis, et des vizirs
Qui du seul mouvement de leur doigt qui se penche
Accordent vie ou mort au gré de leur désir.

Je voudrais voir la Perse, et l'Inde, et puis la Chine,
Les mandarins ventrus sous les ombrelles,
Et les princesses aux mains fines,
Et les lettrés qui se querellent
Sur la poésie et sur la beauté;

Je voudrais m'attarder au palais enchanté
Et comme un voyageur étranger
Contempler à loisir des paysages peints
Sur des étoffes en des cadres de sapin
Avec un personnage au milieu d'un verger;

Je voudrais voir des assassins souriant
Du bourreau qui coupe un cou d'innocent
Avec son grand sabre courbé d'Orient.
Je voudrais voir des pauvres et des reines;
Je voudrais voir des roses et du sang;
Je voudrais voir mourir d'amour ou bien de haine.

Et puis m'en revenir plus tard
Narrer mon aventure aux curieux de rêves
En élevant comme Sindbad ma vieille tasse arabe
De temps en temps jusqu'à mes lèvres
Pour interrompre le conte avec art...

1. Azië

Azië, Azië, Azië.

Oud wonderland van sprookjes
waar fantasie slaapt als een keizerin
in haar wouden vol mysterie.

Azië.

Ik zou scheep willen gaan met de schoener
die deze avond deint in de haven,
mysterieus en eenzaam,
en die straks zijn violette zeilen spreidt, als een
reusachtige nachtvogel tegen de gouden hemel.

Ik zou willen zeilen naar de bloemeneilanden
en luisteren naar het lied van de wispelturige zee
met haar betoverende ritme.

Ik zou Damascus willen zien en Perzische steden
met hun ranke minaretten.

Ik zou prachtige zijden tulbands willen zien
boven zwarte gezichten met witte tanden.
Ik zou ogen willen zien, donker van liefde,
en pupillen die twinkelen van vreugde
in een gelaat geel als sinaasappels.

Ik zou de kleding van fluweel willen zien
en met lange franjes versierde gewaden.

Ik zou pijpen in monden willen zien,
helemaal omringd door witte baarden.
Ik zou willen uitkijken naar louche kooplui met
schichtige blikken,
en cadis en viziers,
die met een enkele beweging van hun vinger
naar goeddunken beschikken over leven of dood.

Ik zou Perzië willen zien en daarna China,
de dikbuikige mandarijnen onder hun parasols,
en prinsessen met haar ranke handen,
en geleerden, ruziënd
over poëzie en schoonheid.

Ik zou in betoverde paleizen willen verblijven
en als een buitenlandse reiziger
op mijn gemak landschappen bekijken, geschilderd
op doek, gespannen op grenenhouten lijsten,
met een personage midden in een boomgaard.

Ik zou graag moordenaars zien, glimlachend
wanneer de beul een onschuldige onthooft
met zijn grote oosterse kromzwaard.
Ik wil graag bedelaars en koninginnen zien.
Ik wil graag rozen en bloed zien.
Ik wil sterven zien, uit liefde of anders uit haat.

En dan, later naar huis terugkeren om mijn avonturen te vertellen aan wie van dromen houdt,
terwijl ik, net als Sindbad, mijn oude Arabische pijp af en toe tussen mijn lippen neem,
om de vertelling artistiek te onderbreken...

2. La flûte enchantée

L'ombre est douce et mon maître dort
Coiffé d'un bonnet conique de soie
Et son long nez jaune en sa barbe blanche.

Mais moi, je suis éveillée encore
Et j'écoute au dehors
Une chanson de flûte où s'épanche
Tour à tour la tristesse ou la joie.

Un air tour à tour langoureux ou frivole
Que mon amoureux chéri joue,

Et quand je m'approche de la croisée
Il me semble que chaque note s'envole
De la flûte vers ma joue
Comme un mystérieux baiser.

3. L'Indifférent

Tes yeux sont doux comme ceux d'une fille,
Jeune étranger,
Et la courbe fine
De ton beau visage de duvet ombragé
Est plus séduisante encore de ligne.

Ta lèvre chante sur le pas de ma porte
Une langue inconnue et charmante
Comme une musique fausse.
Entre! Et que mon vin te réconforte...

Mais non, tu passes
Et de mon seuil je te vois t'éloigner
Me faisant un dernier geste avec grâce
Et la hanche légèrement ployée
Par ta démarche féminine et lasse...

2. De toverfluit

De schaduw is zacht en mijn meester slaapt
met een puntmuts van zijde op zijn hoofd,
en zijn lange gele neus in zijn witte baard.

Maar ik ben nog wakker
en luister naar het lied van een fluit,
die buiten in de lucht een lied verspreidt
van afwisselend droefheid en vreugde.

Een lied, nu eens smachtend dan weer opgewekt,
Gespeeld door mijn dierbare liefde.

En als ik dichter bij het raamkozijn kom
is het alsof elke noot vliegt
van de fluit naar mijn wang,
als een mysterieuze kus.

3. De onverschillige

Jouw ogen zijn zacht als die van een meisje,
jonge vreemdeling.
En de fijnzinnige lijn
van je mooie door dons beschaduwde gezicht
is nog verleidelijker van vorm.

Jouw lippen zingen bij mijn deur
een onbekende, charmante taal
klinkend als valse muziek.
Kom binnen! En laat mijn wijn je verfrissen...

Maar nee, je gaat voorbij
en ik zie dat je wegloopt van mijn drempel,
terwijl je een gracieus gebaar naar me maakt
en met je heupen lichtjes wiegt
op jouw manier, vrouwelijk en sloom...

CHIQUILIN DE BACHIN

Music by Astor Piazzolla

Lyrics by Horacio Ferrer

Translation by Coby Lubliner

Por las noches, cara sucia
de angelito con bluyín,
vende rosas en las mesas
del boliche de Bachín;
si la luna brilla
sobre la parrilla,
come luna y pan de hollín...

Cada día en su tristeza
que no quiere amanecer,
lo madruga un seis de enero
con la estrella del revés;
y tres reyes gatos
roban sus zapatos,
uno izquierdo y el otro... ¡también!

Chiquilín
dame un ramo de voz
así salgo a vender
mis vergüenzas en flor...
Baleame con tres rosas
que duelan a cuenta
del hambre que no te entendí,
Chiquilín...

Cuando el sol pone a los pibes
delantales de aprender,
él aprende cuánto cero
le quedaba por saber;
y a su madre mira,
yira que te yira,
pero no la quiere ver...

Cada aurora, en la basura
con un pan y un tallarín,
se fabrica un barrilete
para irse♦ y sigue aquí!
Es un hombre extraño
- niño de mil años -
que por dentro le enreda el piolín...

Chiquilín
dame un ramo de voz
así salgo a vender
mis vergüenzas en flor
Baleame con tres rosas
que duelan a cuenta
del hambre que no te entendí
Chiquilín

LITTLE GUY AT BACHIN'S

Evenings with his face all dirty,
Like an angel in blue jeans,
He sells roses at the tables
In the diner of Bachin's:
If the moon is shining
On the oven lining,
He eats moonlight and burnt beans...

Every day that he doesn't want to
Wake up 'cause he's feeling blue,
On Epiphany at sunrise
With the star not shining through;
Three wise cats come rollin'
And his shoes get stolen,
One's the left one and the other... too!

Chiquilín,
Give me bunches of voice
So I'll go out to sell
All my blooming remorse!
Then shoot me with three roses
That hurt on account of
The hunger I tried to deny,
Chiquilín...

When the sun makes all the school kids
Wear their aprons in a row,
Then he learns how many zeroes
There are that he doesn't know;
At his mother gawking,
Seeing her streetwalking,
But he doesn't like the show...

Every morning, from the garbage,
With a noodle and some bread,
He will make himself a kite so
He can leave♦ but then stops dead!
He's a strange and wild man,
- Thousand-year-old child man -
Whose inside is tangled like a thread...

Chiquilín
Give me bunches of voice
So I'll go out to sell
All my blooming remorse!
Then shoot me with three roses
That hurt on account of
The hunger I tried to deny,
Chiquilín

YO SOY MARIA DE BUENOS AIRES

Music by Astor Piazzolla

Lyrics by Horacio Ferrer

Translation by <https://lyricstranslate.com>

Yo soy María de Buenos Aires!
De Buenos Aires María ¿no ven quién soy yo?
María tango, María del arrabal!
María noche, María pasión fatal!
María del amor! De Buenos Aires soy yo!

Yo soy María de Buenos Aires
si en este barrio la gente pregunta quién soy,
pronto muy bien lo sabrán
las hembras que me envidiarán,
y cada macho a mis pies
como un ratón en mi trampa ha de caer!

Yo soy María de Buenos Aires!
Soy la más bruja cantando y amando también!
Si el bandoneón me provoca... Tiará, tatá!
Le muerdo fuerte la boca... Tiará, tatá!
Con diez espasmos en flor que yo tengo en mi ser!

Siempre me digo "Dale María!"
cuando un misterio me viene trepando en la voz!
Y canto un tango que nadie jamás cantó
y sueño un sueño que nadie jamás soñó,
porque el mañana es hoy con el ayer después, che!

Yo soy María de Buenos Aires!
De Buenos Aires María yo soy, mi ciudad!
María tango, María del arrabal!
María noche, María pasión fatal!
María del amor! De Buenos Aires soy yo!

I AM MARIA FROM BUENOS AIRES

I am María from Buenos Aires
from Buenos Aires María, don't you see who I am?
María tango, María from the suburb
María night, María fatal passion
María of love, from Buenos Aires I am!

I am María from Buenos Aires
If in this neighborhood people ask who I am
soon they'll know
the females that will envy me
and every macho at my feet,
like a mouse in my trap, will fall

I am María from Buenos Aires
I'm a witch (b*tch) singing and loving too
If the bandoneon provokes me... tiará, tatá!
I bite hard its mouth... tiará, tatá!
with ten flower spasms that I have in my being

I always tell myself "let's go María"
when a mystery climbs in my voice
and I sing a tango that nobody ever sang
and I dream a dream that nobody ever dreamed
because tomorrow is today with yesterday later, che!

I am María from Buenos Aires
from Buenos Aires, María I am, my city
María tango, María from the suburb
María night, María fatal passion
María of love, from Buenos Aires I am!

ALFONSINA Y EL MAR

Music by Ariel Ramírez

Lyrics by Felix Luna

Vertaling: zie onderaan

Por la blanda arena
Que lama el mar
Su pequeña huella
No vuelve más
Un sendero solo
De pena y silencio llegó
Hasta el agua profunda
Un sendero solo
De penas mudas llegó
Hasta la espuma.

Sabe Dios qué angustia
Te acompañó
Por qué dolores viejos
Calló tu voz
Para recostarte
Arrullada en el canto
De las caracolas marinas,
La canción que canta
En el fondo oscuro del mar
La caracola.

Te vas Alfonsina
Con tu soledad
¿Qué poemas nuevos
Fuiste a buscar?
Una voz antigüa
De viento y de sal
Te requiebra el alma
Y la está llevando
Y te vas hacia allá
Como en sueños
Dormida, Alfonsina
Vestida de mar.

Cinco sirenitas
Te llevarán
Por caminos de algas
Y de coral
Y fosforecentes
Caballos marinos harán
Una ronda a tu lado
Y los habitantes
Del agua van a jugar
Pronto a tu lado.

Bájame la lámpara
Un poco más
Déjame que duerma
Nodriza, en paz
Y si llama él
No le digas que estoy, dile que,

ALFONSINA EN DE ZEE

Door het zachte zand
Dat de zee overspoelt
Is er geen terugweg
Van haar kleine voetafdruk.
Eén enkel voetpad
Dat door verdriet en stilte gedreven
Tot aan het diepe water is gekomen,
Een enkel pad,
Dat door stil leed
Tot aan het schuim is gekomen.

God weet welke angst
Jou heeft begeleid,
Door welke oude pijnen
Jouw stem is stilgelegd.
Om jou te laten rusten,
In slaap gewiegd
Door het gezang van de zeeslakken,
Het lied dat wordt gezongen
In de donkere diepte van de zee
Door de zeeslak.

Je gaat heen, Alfonsina
Met je eenzaamheid.
Naar welke nieuwe dichtregels
Was jij op zoek?
Een eeuwenoude stem
Van wind en zout
Maakt jouw ziel het hof
En neemt haar mee
En zo ga je naar het hiernamaals
Als in een droom,
Slapend, Alfonsina,
En met als tooisel de zee.

Vijf kleine sirennes
Zullen jou meenemen
Door paden van zeewier
En koraal
En zeepaardjes zullen
Fluorescerend
Een rondedans maken om jou heen
En de bewoners van het water
Zullen weldra
Aan jou zijde spelen.

Laat de lamp nog iets
Voor mij zakken
Ik hoop dat je mag rusten,
Jij voedster, in vrede
En als hij roept,
Zeg hem dan niet dat ik hier ben,

Alfonsina no vuelve
Y si llama él
No le digas nunca que estoy
Dí que me he ido.

Te vas Alfonsina
Con tu soledad
¿Qué poemas nuevos
Fuese a buscar?
Una voz antigüa
De viento y de sal
Te requiebra el alma
Y la está llevando
Y te vas hacia allá
Como en sueños
Dormida, Alfonsina
Vestida de mar.

Zeg hem dat Alfonsina niet terugkeert
En als hij je roept
Zeg hem nooit dat ik er ben
Zeg hem dat ik ben heengegaan.

Jij gaat heen, Alfonsina
Met je eenzaamheid.
Naar welke nieuwe dichtregels
Was je op zoek?
Een eeuwenoude stem
Van wind en zout
Maakt jouw ziel het hof
En neemt haar mee
En zo ga je naar het hiernamaals
Als in een droom,
Slapend, Alfonsina,
En met als tooisel de zee.

Teksten correct vertalen is lastig. Voel je vrij en help ons deze versie te verbeteren
Bron: <https://muzikum.eu/nl/mercedes-sosa/alfonsina-y-el-mar-songtekst-nederlandse-vertaling>